

Kakor iz predgovora prvemu zvezku razvidimo, bode knjižica prinašala zabavne in poučne spise vseh slovanskih narodov, bodi si v prevodih, bodi si v izvirniku. Pričela je s prevodom češke povesti, za njo pa pridejo na vrsto ruske, poljske, slovaške, bolgarske, srbske, hrvaške itd.; poleg povestij bode prinašala tudi zbirke pesmij, zbirke narodnega blaga in poučne spise v poljudni, lahko umevni obliki. Marsikako pesem ali krajšo povestico drugih slovanskih narodov priobči v izvirniku in jej doda potrebnega pojasnila. Tako bo knjižnica utrjala pravo slovansko uzajemnost, ki ima glavno oporo v medsebojnem spoznavanju. Ko se bomo Slovani drug drugega dobro poznali, se bomo tudi iskreneje ljubili in čutili kot jedno samo veliko drevó, na katerem more zrasti blagoroden sad za ves stomilijonski narod slovanski.

Prinašala bode umeje se, tudi izvorne spise, kolikor jih bode pridobiti. Nekateri gospode pisatelje in pesnike je izdatelj pridobil za svoje podjetje. Gg. pisatelji imajo s „Slovansko knjižico“ najlepšo priliko, da svoje spise razširijo med narod.

Ker bo ta knjižica izhajala vsakih 14 dni, treba jej bo poleg gmotne tudi obilo duševne podpore. Zategadelj nujno izdatelj prosi vse slovenske rodoljube, ki čutijo v sebi sposobnost in voljo bodisi za prevajanje bodisi za izvorno pisateljstvo, naj blagovolé pridružijo se krogu naših sotrudnikov.

„Slovanska knjižnica“ pa ni namenjena otrokom, marveč odraslejši mladini in starejšim ljudskim vrstam. Otrokom naj se ta knjižnica ne daje v roke, ker njim so namenjeni drugi spisi. Vsekakor pa se bode pazilo na to, da ne izide v tej knjižnici nič takega, nad čemur bi se mogel pameten človek spodtikati.

Kolikor se nam poroča, je izdatelj že več slovenskih pisateljev pridobil za svojo knjižico. Izide v kratkem več klasičnih slovanskih leposlovnih del v prevodih. Tako se napoveduje ruskega najboljšega pisatelja grofa Tolskega povest dva huzarja. V tej povesti nam ruski pisatelj slika jako živo na očetu in sinu ljudij dveh različnih dob. O tem delu se je tudi vnanja kritika jako hvali in je mej družim tudi jako hvali neki učeni jezuit v „Stimmen aus Maria Laach“.

Slišimo pa, da bode „Slovanska knjižica“ priobčila tudi več družih boljših del tega slavnega ruskega pisatelja, mej drugim njegove tri povesti, „Detstvo“, „Otročestvo“ in „Junost“, potem pa zanimivo povest iz ruskega narodnega življenja „Polikuška“.

Slovanska knjižica se bode pa ozirala tudi na literaturo manjših slovanskih narodov, ki so nam še manje znane, tako bode, kakor čujemo priobčila celo vrsto povestij iz bolgarskega slovstva, posebno zanimive domoljubne povesti od bolgarskega pisatelja Karavelova, potem najboljšo bolgarsko povest „Uboga rodbina“, katero je spisal metropolit trnovski Klemen.

Ker pa manjka dobrih poučnih spisov, je pač naše mnenje, da bi ne bilo napačno, če bi knjižica prinašala tudi razne poučne spise, ki se tičejo slovanstva, kakeršne

so ob svojem času prinašali znani „Slawische Blätter“ na Dunaji. Posebno bi bili morda umestni semtrtje krajši životopisi slavnih Slovanov, da zve naša mladina, da slovanskim narodom ne manjka slavnih mož, da se jim v tem oziru ni sramovati pred družimi narodi slovanskimi. Dobra vrejena slovanska knjižica bode vsekako veliko koristila slovenski narodni literaturi, posebno če bode redno izhajala. Seveda je treba, da slovensko občinstvo pridno posega po novi knjižnici in da tudi naši slovenski listi podpirajo po svoji moči novo podjetje.

Poučni in zabavni drobiž.

Ognjenik se je oživil. V japonski pokrajini Fukušina je začel bluvati ognjenik, o katerem se je mislilo, da je že davno ugasnil. V tej pokrajini je že pred petimi leti se oživel ognjenik, Bandaisasa, kateri že več let ni blual. Tedaj je bilo več vasi uničenih in na stotine ljudij poškodovanih. Majhna reka, ki teče mimo tega ognjenika se je zajezila in naredila 8 kilometrov dolge jezero. Letos je pa na drugi strani omenjene reke začel bluvati ognjenik Ivoson. Začel je bluvati lavo in kamenje. Ubilo je mej drugim dva inženerja, ki sta preiskovala geološke razmere v tem kraji.

Največji svetilni stolp je zgrajen na nosu De-lja-Ges blizu Haura. Svetloba njegova je jednaka 2 1/2 milijona sveč. Seveda je svetloba električna.

Ženske v Evropi. Po naslednjih poročilih je v Evropi 4,005.558 žensk več nego moških. Razmerno največ žensk je na Portugal-kem in Norveškem, kjer pride 1091 žensk na 1000 mož. V Franciji je pa na 1000 moških 1007 žensk. Več moških nego žensk je v Italiji, Srbiji, Bosni in Hercegovini, Bolgariji, na Grškem in Rumunskem. V Italiji je natisoč moških 995 žensk, v Bosni pa še samo 896.

Vseučilišče in ženske. V Wallesu na Angleškem so sedaj osnovali vseučilišče, katero ima v določilih svojih, da so slušateljice na njem popolnoma enakopravne s slušatelji.

Novice.

— **Deželnozborska volitev v Celji.** Dne 21. nov. t. l. vršiti se ima volitev štajerskega deželnega poslanca namesto umrlega dr. Neckermann-a za mesta in trge: Celje, Brežice, Laški trg, Sevnica, Gornjigrad, Ljubno, Mozirje, Žalec in Vojnik. „Slovensko politično društvo za Štajersko“ postavilo je kot kandidata za to volitev g. dr. J. Hrašovca, odvetnika v Celju. Kandidat je poznat kot vrl rodoljub, ki pozna dobro razmere meščanov in tržanov imenovanih krajev. Ako vsi slovenski volilci pridejo složni na volišče, mora biti njih zmaga. — Kandidat nemškutarske stranke za to volitev je sodni pristav v Celji, dr. Wokaun.

— **Volitve v trgovsko in obrtniško zbornico.** Koncem tega leta izstopijo iz ljubljanske trgovske in obrtniške zbornice: 1. Iz trgovskega odseka I. in II. volilna kategorija, gg.: Fran Hren, Iv. Perdan in Fr. Ks Souvan; iz III. volilne kategorije, gg.: Toma Pavšler in Josip Ribič. 2.) Iz obrtnega odseka, I. volilna kategorija, g. Makso Krenner; iz II. volilne kategorije gg.: Orosl. Dolenc, Alojzij Jenko, Janko Kersnik, Filip Zupančič in Jernej Žitnik; iz III. volilne kategorije g. Ludovik Wriesnig. Vrh tega izstopi tudi g. Feliks Staré, ki je bil poklican v zbornico kot namestnik za umrlim dr. Jož. Poklukarjem v II. volilni kategoriji obrtnega odseka.

Pri novih volitvah, ki se bodo vršile začetkom l. 1894. voliti bo torej v vsem 13 zborničnih svetnikov. Predsednikom volilne komisije je imenovalo c. kr. trg. ministerstvo c. kr. vladnega svetnika g. dr. Reinhold Rütling pl. Rüdigen, za člana volilne komisije pa je deželna vlada na zbornični predlog imenovala kot zastopnike zbornice gg.: Ivan Perdan-a, Avgust Skaberne-ta, Ivan Baumgartner-ja, Anton Klein-a, Filip Supančič-a in Makso Krennerja. Kot zastopnik ljubljanskega mesta imenovan je v komisijo občinski svetnik gosp. Matija Zitterer vitez Casa Cavalchina.

— **Volilna reforma.** Konservativni, levičarski in poljski klubi so prevčeraj imeli posvetovanje o volilni reformi. Vsi so se izrekli proti vladni predlogi, če tudi priznavajo, da je razširjenje volilne pravice potrebno. Konservativni klub pogrša v vladni predlogi jamstva interesov srednjih stanov, levičarji vidijo v njej nevarnost za nemštvo, Poljaki pa nevarnost za poljstvo in avtonomijo. Levičarji pravijo v svoji izjavi, da so pripravljeni delavcem dovoliti takoj volilno pravico, pa le v posebni volilni skupini pri primerni pomnožitvi državnih poslancev, konservativci bi pa radi volitve uredili nekako po stanovskih skupinah. Kakor se sedaj kaže, vlada za svojo predlogo nikakor ne dobi večine in govori se že, da ministerstvo odstopi ali se vsaj precej spremeni. Drugi pa mislijo, da se razpusti državni zbor. Grof Taaffe je odpotoval v Budimpešto k cesarju, da poroča o položaju. V ponedeljek je v državnem zboru prvo branje o vladni predlogi o razširjenju volilne pravice.

— **Mac Mahon.** Umrli je te dni maršal Mac Mahon. Pokojnik je bil rojen leta 1808. iz neke slavne in plemenite na Francoskem naseljene irske rodbine. Dovršivši vojaško šolo je vstopil v generalni stab. Dolgo je služboval v Algieru, kjer se je odlikoval v raznih bojih in se popel do divizionarja. V krimski vojski je vzel utrdbo Malakov in ga je Napoleon imenoval vsled tega senatorjem in mu podelil veliki kordon častne legije. Pri Magenti je zmagal Mac Mahon Avstrijce in pridobil maršalstvo. V nemško francoski vojski pa ni imel sreče in tudi Napoleon ni poslušal svetov njegovih. V nekem boji je bil hudo ranjen. Leta 1871. je bil poveljnik četom proti komunardom. Dve leti pozneje je bil voljen predsednikom republike. Ker je delal za obnovo monarhije si je nakopal hudo nasprotstvo republikancev in leta 1879. se je moral odpovedati predsedstvu, če tudi mu volilna doba še ni bila potekla. Od tega časa se za javno življenje ni več dosti brigal.

— **Volitev v tržaški okolici.** Ker je bil gosp. Ivan Nabergoj pri zadnjih volitvah v občinski svet oziroma deželni zbor tržaški izvoljen v III. in V. okraju in je izvolitev vsprejel v V. okraju, vršila se je minolo nedeljo za III. okraj nadomestna volitev, pri kateri je bil vkljub strastnim agitacijam Lahonov izvoljen slovenski kandidat gosp. Ivan Mar. Vatovec, posestnik pri sv. Ivanu in v Trstu.

— **Nov odvetnik.** Z dnem 15. t. m. otvoril je v Postojini (v Kogojevi hiši) odličen rodoljub, g. dr. Dragotin Treo, svojo odvetniško pisarno.

— **»Radogoj«** pristopila sta za ustanovnika po 100 kron, rodoljub, ki neče biti imenovan in gos. Jakob Hočevar, lekarnik v Kranji. Živila darovalca!

— **V Ribnici** snuje se, kakor se čuje „Narodna čitalnica s pevskim društvom“. Ribničanje le pogumno na narodno delo!

— **25letnico** obhaja letos Vransko, odkar je bilo uvrščeno mej trge. Tudi ondotna čitalnica slavi letos svoj 25letni obstanek.

— **Martinovo besedo s plesom** priredi kakor vsako leto tudi letos na Martinovo nedeljo v Koslerjevi pivarni šišenska čitalnica.

— **Valvazorjeva pisma.** Pisatelj g. Peter pl. Radics odpotoval je te dni iz Ljubljane v London, da prepíše nekatera Valvazorjeva pisma, ki se nahajajo tam. V to svrhu dala

sta deželni odbor in kranjska hranilnica Radicsu primerno podporo.

— **Nova posojilnica** osnovala se je v Trbovljah pod imenom: „Trboveljska posojilnica s sedežem v Hrastniku“.

— **Tombola**, katero je priredilo dne 8. t. m. prvo ljubljansko bolniško in podporno društvo na Kongresnem trgu v Ljubljani vrgla je 1592 gld 80 kr. dohodkov. Od 9900 pripravljenih tablic se jih je prodalo 7964. Stroški znašali so do 800 gld. je torej čistega dobička v dobrodelni namen 792 gld.

— **Razstavo cvetic** prirede dne 28. 29. in 30. t. m. ljubljanski umetni vrtnarji v kazinskem steklenem salonu. Čisti dohodek te razstave je namenjen otroški bolnici ljubljanski.

— **Strežniški tečaji** s predavanji o bolniški strežbi in o razkuževanju s posebnim ozirom na kolero se bodo pričeli, za slučaj, ko bi se pokazala tudi pri nas kolera. Ti tečaji bodo trajali 8 do 10 učenih ur. Vsi taki, ki bi se hoteli postaviti v službo trpečega človeštva, posebno bivši vojaki sanitetnega oddelka in zlasti taki, ki so udje veteranskih društev, se vabijo, da se zglase pri pristojnem okrajnem glavarstvu, oziroma pri mestnem magistratu ljubljanskem do 25. t. m.

— **Uršulinsko dekleško šolo v Škofji Loki** razširili so letos na 7. razredov. Prihodnje leto se šola razširi še na 8. razred.

— **Lokalna železnica Kranj-Tržič.** Vsled razpisa vis. c. kr. trg. ministerstva določa c. kr. dež. vlada komisijonelni pregled trase o prednačrtu lokalne železniške proge Kranj-Tržič na 30. dan oktobra t. l., dopoldan ob 9. uri od postaje Kranj dalje. Udeležencem je dano na prosto voljo priti h komisiji in glede projektirane proge podati svoje ugovore in opomine, če jih kaj imajo.

— **Linčanje**, ali po naše bi rekli: ljudstvo samo kaznuje hudodelnike, širi se v Ameriki od dné do dné in ni ga skoro dné, da ne bi bilo čitati o linčanju. Izobražen človek nikakor ne more zagovarjati tega podjetja, ker mnogokrat se lahko pripeti in se je tudi že pripetilo, da je bil popolnoma nedolžen človek linčan in to edino le zaradi gole sumne. Po navadi razburjeno ljudstvo hudodelca obesi na bližnje drevo, mnogokrat pa tudi ustrelji, večkrat pa tudi s silo vlomi v ječo in hudodelnika ali na prostoru ustrelji, zvleče na prosto in obesi. Se ve, da se pri takih prilikah tudi bojuje s policijo ali jetniško stražo, po navadi zmaga ljudstvo. Večinoma so bili zadnje dni linčani zamorci. Iz Carrolltona Alabama poročajo se 16. sept. o groznem linčanju, katerega žrtev so bili štirje moški in jedna ženska, vsi zamorci. Minoli teden so bila zapaljena in do tal vpepeljena skladišča pavole J. Wooda. Na sumu so bili hudobnega čina štirje zamorci moškega spola in jedna ženska, ter bili odpeljani v preiskovalni zapor. V četrtek večer bil je jetnišničar obvesten, da je na ulici neka osoba, katero mora v zapor sprejeti; komaj je odprl vrata, obkolila ga je množica, oboroženih ljudij ter mu s smrtjo pretila, ako ne izroči ključev od ječe, na kar se je udal tem nočnim obiskovalcem. Ljudstvo se je takoj podalo v celice, kjer so bili imenovani zamorci zaprti, tu je večkrat nanje ustrelilo in ko je bilo prepričano, da so vsi do smrti zadeti, zapustili so jetnišnico. Zatrjuje se, da se je jeden zamorcev udal storjenega zločina. To je bilo drugo linčanje v osmih dnevih v tem kraju, bil je namreč linčan blizu Pickens County zamorec Joe Floyd po imenu, kateri je baje umoril soprogo belega farmerja; ljudstvo ga je obesilo na bližnje drevo. — Dne 17. sept. so bili trije zamorci bratje od ljudstva iz ječe izvlečeni in obešeni in to v mestu New Orleans. Brat teh zamorcev po imenu Julian, je v petek blizu imenovanega mesta iz maščevanja ustrelil sodnika Vak. Estopihal ter ubežal. V nedeljo so zaprli dve sestri, mater in tri brate Juliana, krivi so bili potuhe, ter neki ve-

deli za skrivališče morilca. Krvoželjno ljudstvo je hotelo tudi mater in sestri usmrtiti, toda tej želji so se nekateri protivili, ter so ženske samo bičali. Ko so ljudje pravega morilca še iskali v bližini Camp Parapet, prišli so tudi v hišo zamorca Jahn Willis ter zahtevali od njega, da jim pove, kje je morilec Julian skrit; zatrjeval jim je, da mu ni znano, toda podrli so ga na tla in po njem hodili tako dolgo, da je umrl. V noči okolu 1. ure zbirali so se oboroženi zamorci v Camp Parapet, da bi udarili na belopoltno sovražnike, izmed katerih je mnogo zapustilo svoja stanovišča. — Dne 19. sept. je usoda linčanja doletela 23letnega zamorca v Birmingham Ala., ker je na surov, nesramožljiv način napal neko gospo. Isti dan je razjarjeno ljudstvo vdrlo v ječo, kamor je policija lopova vtaknila, izvlekla ga na dvorišče in tam na kol obesilo. — Dne 21. sept. bila je prava bitka mej meščani in milico v Roanke. Povod bitke je bil se ve da zopet zamorec Robert Smith. Lopov je z zvijačo spravil soprogo farmerja Bishopa v neko klet, ter jo tam tako dolgo davil, da je nezavestna obležala, jo oropal in zbežal, toda kmalu prišel policiji v roko, katera ga je odvela v zapor. Ljudstvo zvedši o tem činu, se je zvečer pričelo oboroženo zbirati in okolu 300 mož je prišlo pred ječo ter zahtevalo, da se jim lopov izroči in ga sami kaznujejo. Milica postavila se je v bran in boj se je pričel; na strel milice padlo je 11 napadovalcev do smrti zadetih, drugi pa so se ustrašeni razpršili, toda kmalu zopet s srdom napali jetnišnico. Vse prigovarjanje majorja, poslanca in drugih gospodov, da naj ne rabijo sile, da lopova ni več v ječi in ne otide zasluženi kazni, ni hasnilo nič; ljudstvo je kljub temu vdrlo v ječo, a lopova ni bilo več notri. Razsrdjeno ljudstvo je pričelo iskati lopova in ga kmalu našlo v obrežji reke v varstvu dveh policajev, katerim ga takoj vzelo in obesilo na bližnje drevo, truplo s svinčenkami pa tako razstrelilo, da je bilo rešetu podobno in naposled še zažgano.

Tržne cene.

V Ljubljani dne 11. oktobra 1893. Pšenica gld. 8.50 kr. rž gld. 6.50 kr., ječmen gld. 6.— kr., oves gld. 8.— kr., ajda gld. 8.80 kr., proso gld. 5.50 kr., turšica gld. 5.90 kr., leča gld. 12.— kr., grah gld. 12.— kr., fižol gld. 8.— kr. (Vse cene veljajo za 100 kgr.)

Loterijske srečke.

V Linc dne 14. oktobra t. l.: 17, 28, 54, 85, 43.
V Trstu dne 14. oktobra t. l.: 58, 23, 48, 3, 40.
V Pragi dne 18. oktobra t. l.: 62, 76, 45, 15, 87.

Marijacejske kapljice za želodec.

izgotovljene v lekarni k „angelu varhu“

C. BRADY-a v Kromerizu (Moravsko)

so staro, zanesljivo in znano zdravilo ter so budilno in krepilno sredstvo za želodec in prebavilna dela. (13—39)

Samo prave so z zraven stoječo varstveno znamko in podpisom. Cena: 1 steklenice 40 kr. dvojne steklenice 70 kr.

Vsebina je naznanjena.

Marijacejske kapljice

za želodec prodajajo se prave: v Ljubljani: lek. Piccoli in lek. Svoboda; v Postojni: lek. Fr. Becarich; v Škofji Loki: lek. Karl Fabiani; v Radovljici: lek. Alex. Roblek; v Novem mestu: lek. Dom Rizzoli in lek. Bergmann; v Kamniku: lek. J. Močnik; v Črnomlju: lek. J. Blažek.

Sel. Kneipp

Neogibno potrebno je za vsako družino

Kathreiner-jeva

Kneipp-ova sladna kava

z okusom prave kave.

Ta kava daje to prednost, da se lahko popusti tako škodljiva prava zrnata ali pa z raznimi cikorijami zmešana kava in se iz te kave naredi okusna ter zdrava in redilna pijača. — Nedosegljiva je kot datek k pravi kavi. (14—47)

Visoko priporočana za ženske, otroke in bolnike.

Ponaredeb se naj varuje. Dobo se povsod. 1/2 kile 25 kr.

Zadnji
teden.

Inomostne srečke po 50 kr.

Glavni dobitok **50.000** gold.

Srečke à 50 kr. priporoča J. C. MAYER v Ljubljani.

Zadnji
teden.

(25—6)